

Fortabelse eller ikke. Paa dette Standpunkt staaer Landsloven; der blev Erens Fortabelse idømt som en egentlig Straf. Man kom imidlertid snart til at see, at idet Lovgivningen saare let kom til at fjerne sig fra det almindelige Omdømme, fremkom der høist anormale Forhold, og Lovgivningen har derfor siden bestandig stræbt hen imod kun at bestemme Virkningerne af Infami, men derimod overlade til det almindelige Omdømme at bestemme, hvorvidt den enkelte Handling skal medføre Fortabelse eller Forringelse af Eren eller ikke — det, som har fundet sit Udtryk i mange nyere Love i den bekjendte Formel, „den, som ved Dom er funden skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling.“ Men der var den Inconsequents tilbage, at Lovgivningen stadig fastholdt den Stilling, som den almindelige Mening havde til Forbryderens Handling i det Dieblit, den blev begaaet, uden at tage Hensyn til den Forandring, som den almindelige Mening maatte være undergaaet paa Grund af Forbryderens senere Liv. Jeg finder det derfor fuldkommen consequent, at man nu vedtager en saadan Lov, som jo ogsaa har Analogien i andre Lande, og ligesom jeg saaledes fuldstændig bifalder Principet i Loven, saaledes bifalder jeg ogsaa i det Hele taget den Maade, hvorpaa det er gennemført. Det forekommer navnlig mig, Alt vel overveiet, at være det Rette at lade Bestemmelsen om, hvorvidt Agtelsesopreisning skal finde Sted, være hos Regjeringen, hos væsentlig den samme Magt, som udøver Benaadningsretten. Det er jo ganske indlysende, at en combinerede Indflydelse af de forskjellige Statsmagter paa dette Spørgsmaal, som man Ex. kjender i den franske Lovgivning og dem, er følge den, vil være ganske upassende under vore Forhold, men unægtelig kan det være Spørgsmaal, som det ærede Medlem, der nu talte (C. B. Nyholm), berørte, om man ikke vilde lade det være Domstolene, der havde Afgjørelsen. Man kan nemlig derfor anføre, at det, som der her er Tale om, er egentlig

ikke en Benaadning, men derimod en Rettsfærdighedsbehandling, og at det derfor kunde være naturligt, om det blev overladt til Afgjørelse ved Domstolene, hvorvidt den Vedkommende havde et rettsfærdigt Krav paa Opreisning. Men jeg troer rigtignok, at man ved nærmere Overveielse vil finde, at det, som vil være det Afgjørende ved Bestemmelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt En kan faae Rehabilitation eller ikke, er saadanne Momenter, som efter vor almindelige Retsopfattelse rigtigere henhøre under Regjeringsmagten og ikke under Domstolene, og jeg troer, at det er den normale Maade, hvorpaa de forskjellige Statsmagter her ere stillede, idet Regjeringsmagten afgjør Sagen, efterat Domstolene ere hørte derom. I dette Punkt er jeg altsaa ogsaa enig med Lovudkastet, og jeg troer ikke, at den Omstændighed, som det ærede Medlem paapegede, nemlig, at det vilde stille sig tvivlsomt, hvorvidt f. Ex., hvad man kalder exceptio veritatis, den Indsigelse, at Vedkommende havde begaaet Handlingen, kunde fremsættes i Tilfælde af Injuriessøgemaal, med andre Ord, om den, som forekastede ham Handlingen, kunde straffes derfor eller ikke — jeg troer ikke, at denne Indvending har saa særdeles meget paa sig. Jeg troer, at det allerede efter Lovudkastets § 1 stiller sig saaledes, at Ingen, efterat Vedkommende har faaet Eresopreisning, kan forekaste ham Handlingen, i alt Fald kunde det udtrykkes paa en saadan Maade, at det bliver aldeles tydeligt, og jeg troer under alle Omstændigheder, at det ikke i saa Henseende vil gjøre noget, enten det er gennem Domstolene eller af Regjeringsmagten, at den tidligere Doms Virkninger blive hævede. Derimod kan jeg ikke ganske billige, at Regjeringsmagten har i den Grad, som det her er skeet, bundet Hænderne paa sig selv, har forestrevet sig selv saa betydelige Indskrænkninger, som det baade i § 2 og § 4 foreslaaes. Jeg sigter herved for det Første til Bestemmelsen i § 2 sidste Punktum om, at den Paagjældende ikke skal kunne opnåe Agtelsesopreisning, medmindre han godt-